

AN
Nov 20
X-8215

CZECHOSLOVAKIA

COMMUNICATIONS /0500/
Water Ways /0507/

POLICE AND SECURITY /2300/
Confidants /2301/
Agents /2311/

AGENTS EMPLOYED BY CSPLO TO WATCH RIVERMEN.

SOURCE HALBURC: Confidential source.

DATE OF OBSERVATION: Recent and current period.

ENGLISH SYNOPSIS: Several new employees have started working with the CSPLO, and it is rumored that among them are several agents who have been appointed to watch the rivermen and report upon their activities. One riverman was recently taken by the StB - he could not see where they were taking him nor did he recognize the building where he was interrogated - and ordered to work as an informer for them. It is known that there are many agents among the rivermen, and it is estimated that of the 1,200 employees at least 60 are agents.

EVALUATION COMMENT: Further material on nearly all persons mentioned is available in this office. The substantial part of this report, however, cannot be verified, and it is recommended that it be used for information only for the time being.

X X X

Agents to Control Rivermen.

Každého plavce přirozeně velmi zajímají všechna opatření, která jsou připravována na hranicích za účelem kontroly; často se setkává tu s novými methodami a vynálezy, které jsou rafinované a bývají odhaleny teprve po dlouhé době. Ve HRENSKU je nyní vše při starém; tam musí plavci na břeh, velitel odevzdává lodní papíry, plavci musí odevzdat občanskou legitimaci, peníze atd. a při návratu to zase přebírat, tam je živo stále. Přednosta stanice Miloš KUREL dává velitelům instrukce, kam mají svůj náklad zavézt atd. Dále je na stanici stále SNB a StB z
/over/

OSTÍ NAD LABEM - tu zůstává vše při starém.

Zato v DECÍNĚ byla nyní zjištěna novinka - mezi dělníky na překladišti jsou také nejjací tajní policisté, kteří vystupují jako brigádníci, mají pracovní šaty a prostě jsou dobře připraveni a nenápadní. Říkají, že byli na překladišti dosazeni od okresu - teprve podle různých okolností byla zjištěna jejich přítomnost a činnost. Pro samotné plavce je těžké poznat je - mezi sebou se sice plavci znají, ale neznají vůbec dělníky na překladišti. Kromě toho nejhorší je, že v DECÍNĚ se každý pokládá už jaksí za bezpečného - hranice má za sebou a tak je dost neopatrny. Stává se ovšem, že po čase řeknou si plavci: "ten chlap přece k nám nepatří..." - ale to už bývá pozdě a dotyčný agent je dávno pryč a je dán jistě místo něho zase jiný, který teprve bude muset být odhalen. Jistě to nejsou členové SNB z DECÍNA, nespíše nejjací noví výpomocní SNB z daleka, takže je žádný v kraji nezná.

Teď už si mnozí dávají pozor a vidí-li nějakého brigádníka, který má nápadně málo upracované ruce a při tom ještě chodí několikrát denně telefonovat, vědí už, na čem jsou. V DECÍNĚ se musí telefonovat na stanici, jiná možnost není, a ztratili se dotyční častěji v kanceláři zastupce ředitele ŠVEHLI, je to jistě znamení. Do této kanceláře byl nyní telefon nově zavěšen - dosud byl jen u přednosty stanice. Patrně dali aparát k ŠVEHLOVI proto, aby jeho použití nebylo nápadné a hovor nemohl být jiným odposlouchán. Přirozeně že v DECÍNĚ telefonují i plavci, přijedou-li - podávají zprávu rodině, kdy přijedou atd., to je dovoleno. Ovšem takový brigádník od SNB dává zároveň patrně zprávy ŠVEHLOVI a svým pomocníkům ve městě.

V DECÍNĚ plavec zpravidla opouští plavidlo a jde na břeh, - "na land", jak se mezi plavci říká. Jde se pobavit, vyřídít si svoje, nakoupit atd. V přístavu je závodní stráž, která má vlastně plavce při východu kontrolovat, co nese atd. Obvykle si však mnoho plavců nevšímá; to je úmyslné - za to si ho lépe všimá nenápadný brigádník, který pracuje vedle. Pozoruje ho, co nese, dívá se, jak se tváří, když prošel šťastně kolem závodní stráže, zda se nějak neraduje atd. Nejde za nikým, nedělá nic nápadného - to je zařízení jinak. Patrně telefonuje někam, kde má pomocníka - stalo se, že plavec, který se cítil už naprosto bezpečný, prošel městem a teprve na náměstí při nastupování do autobusu byl jiným tajným prohlédnut nebo případně ihned vzat s sebou na SNB. Toto zařízení funguje podle odhadu už asi tři měsíce a je tak dobře organizováno, že mnoho plavců ještě o něm ani neví, ač jsou to lidé hodně zkušení. Na jiných stanicích něco podobného pozorováno nebylo.

Occasional Interrogations and Recruiting.

Ještě něco podivného se dělá s plavci: občas si vyhlednou nějakého plavce, bez nějakého zřejmého důvodu neb po-
dezení, prostě mu poručí a naloží ho do vozu a vezou na neznámé /over/

ništo. Je-li to večer, jede se v zakrytém voze, je-li to ve dne, dostane dotyčný černé brýle, kterými nevidí vůbec nic, ani koutkem oka. Podle různého vyprávění postižených se zdá, že osobní vůz jede s nimi asi tři hodiny. To pozna odvezený nakonec podle svých hodiněk, nabyly-li mu ovšem tyto při prohlídce odebrány, než vsedl do vozu.

Pak následuje celou noc výslech. Kde se plavec nachází, neví. Neví ani dnes, je-li ve městě nebo na samotě; při výstupu zahlédl stromy a nějaké domy - ale to může být zahrada u domu nebo i osamělá kasárna atd. Podle doby jízdy a terénu měl některý dojem, že je v KLECANECH u PRAHY, ale to není vůbec jisté. Výslech se děje docela slušným způsobem, vyslychaný dostane při něm jídlo, pití i cigarety a nakonec - obvykle až ráno - je odvezen zase zpět do DEČINA tak, aby byl ráno před nástupem práce zase na své lodi.

Podle dojmu některých plavců jsou budovy, kde se výslech provádí, v lese. Výslechy řídí a vedou obvykle tři lidé, kteří se střídají. Ptají se na vše: s kým se plavec nejčastěji schází, co o něm soudí, a pak také koho má v podezření, že by mohl pracovat s nějakou západní agenturou proti ČSR, dodávat zprávy atd. Takový výslech se provádí s každým jen jednou; nakonec dostane každý nějaký úkol pro svou příští cestu, ptají se ho, nechtěl-li by s nimi spolupracovat a dají mu příkaz, aby až přijede zpět se hlásil v ÚSTÍ NAD LABEM na StB, a nemusí říkat své jméno, ať jen řekne, že je na dnešek pozván, to stačí. Při tom je mu zároveň slíbeno, že bude-li s StB pracovat, bude to mít pro něho mnohé výhody, zejména že bude blahovolně postupováno, kdyby snad se měl dopustit nějakého přestupku a podobně - to mu dávají na srozuměnou, že může si něco přivést pro sebe atd, že se prostě přimhouří oko. Kdyby měl nějaké přímé výlohy se svým posláním, to že mu také uhradí, ovšem peněžitá odměna není slibována žádná.

Předpokládá se, že žádný spolupráci neodmítne - to by znamenalo, že by asi do HAMBURKU už nejel. Kromě toho k takovým výslechům si vybírají zřejmě členy strany. Konečně mu naznačí, že se s ním bude zacházet podle toho, jak se osvědčí, že má naději také na velkou kariéru a propustí ho s příkazem, že se nesmí nikomu zmínit, kde byl a co dělal. Musí říci, že byl se známým v městě a zdržel se. Pokud je známo, stalo se, že i jeden z vybraných k takové práci zůstal na Západě jako uprchlík - asi před třemi roky byl takto zajat lodník JELÍNEK, který jezdil na lodi s kormidelníkem - dnes II. inspektorem v HAMBURKU - Milou RIŠTOROU. Tehdy ovšem byl takový výslech asi výjimkou, dnes, jak se zdá, se to provádí častěji. JELÍNEK tehdy zmizel hned po své první cestě; patrně se mu cela věc tak nelíbila, že volil toto východisko. Vybraní plavci k takovým službám nemusí být nějak vynikající komunisté - zřejmě hrají při tom roli způsoblost nebo psychologické úvahy, v jaké situaci plavec žije a jaké sklony a názory má atd. Je mu pohroženo, kdyby nějak o výslechu atd.

/over/

mluvil s někým, že ho čeka zavření.

Informers Among CSFLO Employees:

S podobnou prací arci nechce většinou žádný nic mít; i zkušenosti mluví proti. Co se stalo na pr. mladému mistru z motorové lodi "Racek", Jirimu ŠTEBRTOVÍ - nechal se zlékat a chtěl předčít všechny v horlivosti - myslél také, když je ve službach StB, že si může dělat co chce - jenže náhle došlo i na něj, snad nevyhovoval, snad na něm chtěli příliš mnoho - prostě najednou byl propuštěn a musel podepsat závazek, že jde na tři roky do do-lu. "Dobrovolně" ovšem. Svým známým, komunistům, si postěžoval - to že je vděk za věrnou službu pro StB. On že prý se staral, po-máhal nějaké lidi z plavby odstranit a tohle že mu udělali.

Podle odhadu je mezi zaměstnanci ČSFLD - celkem asi 1.200 lidí - asi 60 agentů. Předpokládá se, že většina pochází z t.zv. mladého kadru. Z celkového počtu zaměstnanců je většina zaměstnaná v dalkové plavbě. Ze starších plavců se ví, že pracu-jí pro SNE neb StB tyto: Rudolf ŠMUCR, ženatý, kormidelník, by-tem v LUŽCI NAD VLTAVOU, okres MĚLNÍK, star asi 45 let. Dale Vá-clav HOUBEK, asi 40letý, kormidelník, ženatý, bytem v DEJVICI, Ja-roslav KRÁTKÝ, nyní lodník na "Jizere", dobře známý jako bývalý kadrový vedoucí; Václav ČULÍK, kormidelník, asi 45letý, silné po-stavy, ženatý, bytem RAČICE, okres ROUDNICE; Jaroslav JANOŠ, kormidelník, 28-30letý, pochází z KOSTOMLAT; Václav ŠTAJSTRA, že-natý, kormidelník asi 45letý, z ROUDNICE; Jaroslav BRÁZDA, kormi-delník, 35letý; Ladislav LEDECKÝ, kapitan; Rudolf POKORNÝ, kapi-tán. Kromě těchto jsou ještě významější udavači a agenti; tak ka-pitan "Libuše" Adam ČERNÝ, z HORINA u MĚLNÍKA, asi 47letý, žena-tý, má dva švakry - jeden z nich byl u SNE, ale byl propuštěn, druhý je však přímo na ministerstvu vnitra. ČERNÝ tedy nechodí na StB do ÚSTÍ NAD LABEM, ale přímo na ministerstvo. Dale František PILAR, kapitan na "Karlu IV.", motorové lodi, a Bohuslav SKA-LA, kapitan "Dunař". To oba chodí také přímo do PRAHY a jejich služby jsou zřejmě mnohem důležitější než ostatních agentů. To je zřejmě z toho, že si prostě na plavbě mohou dělat co chtějí - nemusí se hlásit; jdou-li někam, mají stále volno, potřebují-li atd., což ostatní nemohou.

End.